

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 227.764 van 19 juni 2014
in de zaak A. 208.791/IX-7999**

In zake: Fabienne DUCHESNE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Dirk Lindemans
kantoor houdend te 1000 Brussel
Keizerslaan 3
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister
van Justitie
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Stefaan Verbouwe
kantoor houdend te 1150 Brussel
Tervurenlaan 270
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkommende partij:

Karolien ILSBROUKX
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Mike Gelders
kantoor houdend te 3001 Heverlee
Celestijnenlaan 17/0603
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 8 mei 2013, strekt tot de nietigverklaring van:

“het koninklijk besluit van 6 maart 2013 waarbij mevrouw Karolien Johanna Maria Ilsbroukx, [...] wordt benoemd tot vrederechter van het tweede kanton Hasselt, [...] houdende tevens de impliciete weigeringsbe-

slissing om [Fabienne Duchesne] te benoemen tot vrederechter van het tweede kanton van Hasselt.”

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Karolien Ilsbroukx heeft een verzoekschrift tot tussenkomst ingediend. De tussenkomst is toegestaan bij beschikking van 24 juli 2013. De tussenkomende partij heeft een memorie ingediend.

Eerste auditeur Geert De Bleeckere heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partij en de tussenkomende partij hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 16 juni 2014.

Kamervoorzitter Geert Van Haegendoren heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Dirk Lindemans, die verschijnt voor de verzoekende partij, advocaat Stefaan Verbouwe, die verschijnt voor de verwerende partij en advocaat Mike Gelders, die verschijnt voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Geert De Bleeckere heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. In het Belgisch Staatsblad van 16 augustus 2012 wordt bekendgemaakt dat de betrekking van vrederechter van het tweede kanton Hasselt vacant is. Verzoekster en de tussenkomende partij stellen zich voor deze betrekking kandidaat.

3.2. De voorwaarden om tot vrederechter benoemd te worden zijn bepaald in artikel 187 Ger.W. De benoemingsprocedure is geregeld in artikel 259ter Ger.W. Dit artikel schrijft voor dat voor elk van de kandidaten het advies ingewonnen moet worden van de korpschef van het rechtscollege waar de benoeming moet geschieden, van de korpschef van het rechtscollege of van het openbaar ministerie bij dat rechtscollege waar de kandidaat werkzaam is als magistraat, plaatsvervangend magistraat, als referendaris of parketjurist of als gerechtelijk stagiair en van een vertegenwoordiger van de balie aangewezen door de orde van advocaten van het gerechtelijk arrondissement waar de kandidaat werkzaam is, hetzij als advocaat, hetzij als magistraat. Deze adviezen worden toegevoegd aan het benoemingsdossier dat wordt voorgelegd aan de bevoegde benoemingscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie die, na de kandidaten gehoord te hebben, overgaat tot de voordracht van een kandidaat. Van het onderhoud met de kandidaat wordt een geluidsopname gemaakt die uitgetikt wordt wanneer de kandidaat bij de Raad van State beroep instelt tegen de benoeming voor de functie waarvoor hij zich kandidaat stelde. De voordracht gebeurt bij meerderheid van twee derde van de uitgebrachte stemmen op grond van criteria die betrekking hebben op de bekwaamheid en geschiktheid van de kandidaat.

3.3. De in artikel 259ter, § 1, Ger.W. bedoelde adviezen zijn gunstig voor zowel verzoekster als voor de tussenkomende partij.

De Nederlandstalige benoemings- en aanwijzingscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie beslist daarop met de vereiste tweederdemeerderheid van de uitgebrachte stemmen om de tussenkomende partij voor benoeming voor te dragen aan de minister van Justitie.

3.4. De minister van Justitie heeft zich bij deze voordracht aangesloten. Bij koninklijk besluit van 6 maart 2013 is vervolgens de tussenkomende partij tot vrederechter van het tweede kanton Hasselt benoemd, op grond van de volgende motivering:

“Overwegende dat het ambt van vrederechter van het tweede kanton Hasselt, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 16 augustus 2012, vacant werd op 1 december 2012;

Overwegende dat de door de wet voorziene adviezen werden gevraagd op 25 september 2012;

Overwegende dat deze adviezen werden uitgebracht binnen de wettelijke termijn;

Overwegende dat de Nederlandstalige Benoemings- en Aanwijzingscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie op 20 november 2012 werd verzocht een voordracht te verrichten;

Overwegende dat binnen de wettelijk voorziene termijn geen voordracht werd betekend;

Overwegende dat bij aangetekend schrijven van 7 januari 2013 de Minister van Justitie de Nederlandstalige Benoemings- en Aanwijzingscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie heeft aangemaand alsnog een voordracht te verrichten;

Overwegende dat mevr. Ilsbroukx Karolien, rechter in de rechtbank van eerste aanleg te Tongeren, houder is van het diploma licentiaat in de rechten in de Nederlandse taal;

Overwegende dat deze kandidaat met de vereiste meerderheid van twee derde van de uitgebrachte stemmen werd voorgedragen door deze commissie voor de vacante plaats van vrederechter van het tweede kanton Hasselt, op grond van volgende motivering:

‘Luidens de verschillende adviezen wordt het vredegericht van het tweede kanton Hasselt gekenmerkt door een landelijke cultuur, hetgeen zich naar de rechtspleging toe onder meer vertaalt in de behandeling van dossiers inzake pacht, servitudebetwistingen, en dergelijke meer. Voor het kanton is men op zoek naar een kandidaat die bij uitstek beschikt over het profiel van een goed jurist, die over een grote dosis gezond verstand beschikt en die voldoende assertief is om tussen te komen bij intermenselijke contacten.

[...]

Karolien Ilsbroukx behaalde in 1987, met onderscheiding, het diploma van licentiaat in de rechten.

In 1989 behaalde zij, eveneens met onderscheiding, het Franstalig diploma van bijzonder licentiaat in het economisch recht.

Zij was gedurende de academiejaren 1988-1989 deeltijds assistent bij het instituut voor familie- en jeugdrecht van de katholieke universiteit Leuven.

Tussen september 1989 en september 2000 was zij advocaat aan de balies van Tongeren en van Hasselt.

Bij koninklijk besluit van 20 augustus 2000 werd zij gelijktijdig benoemd tot rechter in de rechtbank van eerste aanleg te Tongeren en tot rechter in de rechtbank van eerste aanleg te Hasselt. In deze rechtbanken zetelde zij eerst uitsluitend in burgerlijke zaken, met name als beslagrechter (van haar benoeming, bij koninklijk besluit van 5 december 2003, tot aan haar ontheffing uit het bijzonder mandaat van beslagrechter bij koninklijk besluit van 17 maart 2006), als alleenzetelend burgerlijke rechter en als kortgedingrechter. Sedert september 2008 zetelt zij tevens als alleenzetelende rechter in een correctionele kamer, alwaar zij voornamelijk dossiers van gemeen strafrecht en dossiers inzake ecofin behandelde. Van oktober 2007 tot en met juni 2012 was zij voorzitter van de collegiale beroepkamer die kennis neemt van de beroepen tegen vonnissen van de vrederechters en van de burgerlijke kamers van de politierechtbanken. Voorts heeft zij onder meer gezeteld in assisenprocessen, was zij gedurende meerdere jaren persrechter, werd zij aangeduid als afgevaardigde van de rechtbank voor het sectorieel overleg op het niveau van het hof van beroep, en is zij coördinator van de studentestages op de rechtbank van eerste aanleg te Tongeren.

Uit het dossier blijkt dat de kandidate een goede aandacht vertoont voor permanente vorming.

In haar motivatiebrief bij haar kandidaatstelling geeft de kandidate te kennen de instelling van het vrederecht een warm hart toe te dragen ingevolge de nabijheid van de vrederechter en het directe contact met de rechtszoekende. Zij geeft aan dat zij de mogelijkheid om rechtstreeks met de procespartijen in contact te treden, hetgeen zij deed in het kader van de collectieve schuldenregeling, als een enorme meerwaarde voor het debat beschouwt, terwijl dit ook bijdraagt aan het verbeteren van de perceptie ten aanzien van justitie in hoofde van de rechtszoekende. Zij benadrukt dat de vrederechter garant dient te staan voor een kwaliteitsvolle rechtsbedeling, met de nodige aandacht voor een menselijke benadering, een taak die de vrederechter onder meer dient te realiseren op grond van een open en duidelijke communicatie, en door het aannemen van een flexibele houding.

Van de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Hasselt verkrijgt de kandidate een zeer gunstig advies. In dit advies wordt onder meer gewezen op de uitgebreide en gevarieerde professionele ervaring van de kandidate, waarbinnen zij de nodige juridische en praktijkervaring heeft opgedaan om vertrouwd te zijn met de

materies die behoren tot het ambtsgebied van een vrederechter. De kandidate wordt voorts omschreven als een magistraat die zeer vriendelijk en correct in de omgang is, die veel respect betoont voor haar gesprekspartners en die in staat is om probleemloos te communiceren met alle actoren van justitie. Zij beschikt over een grote dosis gezond verstand, komt zeer beheerst en evenwichtig over en beschikt over een goed organisatorisch inzicht. De kandidate weet zich tevens aan te passen aan nieuwe organisatievormen en zij blijkt zeer gemotiveerd te zijn naar het te begeven ambt toe. De voorzitter wijst er tevens op dat de kandidate zich zeer bewust is van de nakende hertekening van het gerechtelijk landschap en dat zij oog heeft voor de flexibele rol die hierin is weggelegd voor de vrederechter. Zij beantwoordt, aldus de voorzitter, volkomen aan het profiel van een vrederechter.

Ook van de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Tongeren verkrijgt de kandidate een zeer gunstig advies. Haar korpschef wijst erop dat de kandidate beschikt over een uitstekende kennis van het burgerlijk recht en het gerechtelijk privaatrecht. Zij beheerst onder meer de materies van het familierecht, het verbintenissen- en contractenrecht en het zakenrecht. Doordat zij gedurende meerdere jaren de kamer heeft voorgezeten die de beroepen tegen de vonnissen van de vrederechters behandelt heeft zij tevens een goede kennis van de materies die gebruikelijk door de vrederechten worden behandeld. De kandidate heeft tevens een gedegen kennis van het strafrecht. Bij haar korpschef staat Karolien Ilsbrouckx voorts bekend omwille van haar voortreffelijke communicatieve vaardigheden, omwille van het gegeven dat zij haar vonnissen steeds binnen de wettelijke termijn weet uit te spreken, door haar hoog werkritme en haar vermogen om de haar toevertrouwde taken op grondige wijze te vervullen. Zij weet steeds een correct evenwicht te bewerkstelligen tussen kwantiteit en kwaliteit en gaat gedisciplineerd en georganiseerd tewerk. De vele en uiteenlopende taken die zij binnen de rechtbank van eerste aanleg te Tongeren vervult tonen aan dat zij over een groot aanpassingsvermogen beschikt. Zij voldoet, aldus haar korpschef, aan alle voorwaarden die worden gesteld voor de vacante plaats van vrederechter van het tweede kanton Hasselt.

Van de balie van Tongeren verkrijgt de kandidate eveneens een zeer gunstig advies. Bij de balie staat Karolien Ilsbrouckx onder meer bekend als een mondige rechter, die blijk geeft van een duidelijke en heldere visie in de benadering van de pleidooien en die steeds op behoorlijke wijze de zittingen, die zij overigens steeds zeer gedegen voorbereidt, weet te leiden. De door haar opgestelde vonnissen zijn helder en duidelijk neergeschreven, zijn doordacht en onderbouwd met de nodige rechtspraak en rechtsleer. De kandidate wordt door de balie tevens ervaren als een zeer goed communicator, die zeer beleefd is naar de advocatuur en naar de rechtszoekende toe. Zij is ruimdenkend en geniet ieders respect.

Deze elementen, alsmede haar ruime ervaring, als advocaat en als magistraat, in de materies van het burgerlijk recht in het algemeen en van de huur en de handelshuur in het bijzonder, en haar doorgedreven motivatie naar de vacante plaats toe, maken dat de kandidate absoluut het gewenste profiel heeft voor de vacante plaats van vrederechter van het tweede kanton Hasselt.

Gedurende de hoorzitting maakt Karolien Ilsbroukx een zeer goede, gedegen en uiterst gemotiveerde indruk. Zij antwoordt doordacht op de haar gestelde vragen en geeft blijk van een goede visie op de werking van een vredegerecht en de leiding daarvan. Zij geeft blijk van zeer sterke communicatieve vaardigheden en weet de commissie ervan te overtuigen dat zij een bijzondere empathie in zich draagt ten aanzien van de persoon van de rechtszoekende. Zij toont zich tevens zeer gemotiveerd naar de vacante plaats van vrederechter voor het tweede kanton Hasselt toe en weet te overtuigen door haar zeer sterke en doordachte visie inzake de hertekening van het gerechtelijk landschap.

De commissie is van oordeel dat Karolien Ilsbroukx een zeer gedreven en zeer gemotiveerd magistraat is, die alle vereiste juridische en persoonlijke vaardigheden en kwaliteiten in zich draagt om een zeer goede vrederechter te worden. Haar professionele ervaring en zeer gedegen kennis van de materies die behoren tot de bevoegdheden van de vrederechter, haar communicatieve ingesteldheid en grote taalvaardigheid, haar bijzondere empathie voor de persoon van de rechtszoekende, haar drang naar toegankelijkheid van de vrederechter, die zij als eerstelijnsmagistraat bij uitstek beschouwt, haar aandacht voor bemiddeling en overleg, haar hoog arbeidsrendement, haar correcte en doorleefde visie op de hertekening van het gerechtelijk landschap en de rol die daarvoor is weggelegd voor de vrederechter, haar sterke motivatie en haar aanpassingsvermogen, staan hiervoor garant.

[...]

Fabienne Duchesne behaalde in 1981 het diploma van licentiaat in de rechten. Zij is, sedert 1999, houder van het getuigschrift van bemiddelaar in familiezaken en behaalde in 2003 het getuigschrift van de managementsopleiding voor magistraten. Uit het dossier blijkt dat de kandidate een grote aandacht vertoont voor permanente vorming. Zij kan onder meer bogen op een ervaring als advocaat aan de balie te Tongeren (van september 1981 tot december 2001), als plaatsvervangend vrederechter te Sint-Martens-Voeren (benoemd bij koninklijk besluit van 3 mei 1999), als plaatsvervangend vrederechter te Tongeren (benoemd bij koninklijk besluit van 28 september 1999) en als toegevoegd vrederechter voor de kantons behorende tot het arrondissement Hasselt (benoemd bij koninklijk besluit van 20 november 2001). Zij werd als plaatsvervangend vrederechter tewerkgesteld in diverse kantons. Van de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Hasselt verkrijgt de kandidate twee maal een zeer gunstig advies. Ook

de vertegenwoordigers van de balie van Hasselt verlenen een zeer gunstig advies bij de kandidaatstelling van Fabienne Duchesne voor de vacante plaats van vrederechter van het tweede kanton Hasselt.

Gedurende de hoorzitting maakt Fabienne Duchesne een gedegen en gemotiveerde indruk, zij het dat zij een nogal zenuwachtige indruk maakt. Zij beantwoordt de vragen die haar door de commissie worden gesteld op een vlotte en correcte wijze en zij geeft blijk van een doorleefde visie op het functioneren en op de taken van een vrederechter. Hoewel de commissie oog heeft voor de uitgebreide ervaring die de kandidate als toegevoegd vrederechter opdeed met de materies die door de vredegerechten worden behandeld, is zij van oordeel dat Karolien Ilsbroukx zich voor deze vacante plaats van haar onderscheidt doordat zij een langere ervaring heeft als effectief zetelend magistraat en doordat zij blijk geeft van nog sterkere communicatieve vaardigheden. Zij weet tevens te overtuigen met haar meer doorleefde en concrete visie inzake de hertekening van het gerechtelijk landschap en de positie die daarbij is weggelegd voor de vrederechter.

[...]

Uit hetgeen voorafgaat blijkt dat Karolien Ilsbroukx de meest bekwame en geschikte kandidaat is voor deze vacante plaats.’

Overwegende dat deze motivering vijf misslagen bevat:

[...]

- dat mevr. Duchesne Fabienne benoemd werd tot plaatsvervangend vrederechter te Sint-Martens-Voeren bij koninklijk besluit van 28 september 1999, en niet bij koninklijk besluit van 3 mei 1999;

- dat mevr. Duchesne Fabienne benoemd werd tot plaatsvervangend vrederechter te Tongeren bij koninklijk besluit van 24 augustus 2001, en niet bij koninklijk besluit van 28 september 1999;

[...]

Overwegende dat deze misslagen nochtans niet van aard kunnen zijn om de voordracht door deze commissie op enige wijze te hebben beïnvloed;

Overwegende dat uit wat voorafgaat tevens blijkt, dat betrokkene aan de wettelijke benoemingsvoorwaarden voldoet;

Overwegende dat de Nederlandstalige Benoemings- en Aanwijzingscommissie van de Hoge Raad voor de Justitie de lijst met de voorgedragen kandidaat en de niet-voorgedragen kandidaten en het proces-verbaal van voordracht aan de Minister van Justitie heeft medegedeeld, tegen gedagtekend ontvangstbewijs, op 15 januari 2013;

Overwegende dat de voordracht van deze commissie uitdrukkelijk en afdoende gemotiveerd is;

Overwegende dat op grond van bovenstaande motivering, tot benoeming van de voorgedragen kandidaat dient te worden overgegaan.”

IV. Ontvankelijkheid van het beroep

Exceptie

4. Bij koninklijk besluit van 7 november 2013 is verzoekster benoemd tot vrederechter van het tweede kanton Leuven.

Dit brengt de tussenkomende partij ertoe verzoekster zonder actueel belang te verklaren bij het voorliggende beroep, omdat zij genoegdoening heeft verkregen in de loop van het geding. De tussenkomende partij wijst erop, dat verzoekster reeds ter gelegenheid van haar kandidaatstelling voor het ambt te Leuven op de hoogte was van de praktische ongemakken en nadelen die zij in haar laatste memorie beschrijft, zodat zij geacht moet worden die te hebben aanvaard. De beweerde nadelige gevolgen kunnen volgens haar ook niet als substantieel of ingrijpend worden beschouwd.

Artikel 216*bis*, eerste lid, Ger.W. belet volgens de tussenkomende partij daarenboven dat verzoekster na een eventuele nietigverklaring zich vóór 19 november 2016 opnieuw kandidaat mag stellen voor het ambt van vrederechter.

Beoordeling

5. In haar laatste memorie zet verzoekster omstandig en concreet uiteen waarom het tweede kanton van Hasselt haar eerste keuze “was en is”, om aan te tonen dat zij haar belang behoudt bij een beoordeling van het beroep.

Onder meer de vertrouwdheid van verzoekster met het kanton en de mobiliteitsproblematiek die zij schetst, zijn objectieve factoren voor een kandidaat om de ene betrekking boven de andere te verkiezen. Wil de Raad van State nog met de tussenkomende partij aannemen dat de beschreven nadelen mogelijk niet “ingrijpend” zijn – een overigens subjectieve beoordeling waar eenie-

der anders tegenover kan staan – dan nog is niet aangetoond dat ze onbestaande, of minstens zó onbetekenend zijn om noodzakelijk tot gevolg te hebben dat het actueel belang van verzoekster irrelevant wordt.

Voorts mag verzoekster niet ten kwade worden geduid dat zij tijdens deze annulatieprocedure kandideert voor andere ambten; daaruit volgt niet dat zij haar ultieme ambitie om benoemd te worden te Hasselt heeft opgeborgen.

Het zogenaamde tijdsembargo dat de wetgever heeft opgelegd bij artikel 216*bis*, eerste lid, Ger.W. ziet op kandidaatstellingen in de loop van drie jaar volgend op een benoeming. De kandidaatstelling van verzoekster voor het ambt van vrederechter in het tweede kanton van Hasselt ging evenwel haar benoeming te Leuven vooraf en bij een eventuele nietigverklaring van het bestreden besluit zal de verwerende partij naar alle waarschijnlijkheid – of minstens is het tegendeel door haar niet beweerd, laat staan bewezen – niet een nieuwe oproep aan kandidaten lanceren, maar wel de lopende procedure hernemen waar ze volgens het vernietigingsarrest is misgelopen.

Het actueel belang van verzoekster is niet weerlegd.

6. De exceptie is ongegrond.

V. Onderzoek van het enige middel

Uiteenzetting van het middel

7. Het enige middel is geput uit “de schending van de artikelen 10, 11 en 151 § 4 van de Grondwet, van artikel 259*ter* § 4 van het Gerechtelijk Wetboek, en van de materiële motiveringsplicht, het zorgvuldigheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel en het gelijkheidsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur”:

“Doordat de bestreden beslissing, verwijzend naar het proces-verbaal van voordracht van de commissie, overweegt dat mevrouw Karolien Ilsbrouckx zich voor de vacante plaats heeft onderscheiden van verzoekster door haar langere ervaring als effectief zetelend magistraat, haar nog sterkere communicatieve vaardigheden en haar meer doorleefde en concrete visie inzake de hertekening van het gerechtelijk landschap en de positie die daarbij is weggelegd voor de vrederechter;

Terwijl een benoemingsbeslissing moet gebaseerd zij[n] op een objectieve vergelijking van de titels en verdiensten, rekening houdend met de gegevens die voorhanden zijn in de benoemingsdossiers en de voorafgaande adviezen;

En terwijl de beoordeling van de kandidaturen in het proces-verbaal van voordracht en het bestreden besluit moet gesteund zijn op pertinente, relevante en objectieve benoemingscriteria die het toelaten om de geschiktheid van de kandidaat te beoordelen;

En terwijl de titels en verdiensten van de verschillende kandidaten correct met elkaar moeten worden vergeleken, en die vergelijking [...] moet zijn gebaseerd op een zorgvuldige of volledige feitenvinding;

Zodat de voordracht van de commissie, en daardoor de bestreden beslissing, als arbitrair overkomt daar verzoekster kennelijk grotere aanspraken op de in het geding staande benoeming kan doen gelden, derwijze dat het aan haar toewijzen van die benoeming zich onweerstaanbaar opdrong en het haar niet toewijzen zonder meer tegen alle redelijkheid inging, waardoor de bestreden beslissing is aangetast door een onwettigheid wegens schending van de in het middel aangehaalde wettelijke bepalingen en beginselen.”

8. Verzoekster licht toe te zullen aantonen:

“- dat uit een vergelijking van de titels en verdiensten moet worden besloten dat de bestreden benoeming als arbitrair overkomt, daar verzoekster, gelet op de objectieve gegevens die voorhanden zijn, kennelijk grotere aanspraken op de in het geding staande benoeming kan doen gelden, derwijze dat het aan haar toewijzen van die benoeming zich onweerstaanbaar opdrong en het haar niet toewijzen dus zonder meer tegen alle redelijkheid inging.

- dat de motivering van het proces-verbaal van de commissie en het bestreden besluit kennelijk niet zijn gesteund op pertinente, relevante en objectieve criteria die het toelaten om de geschiktheid van de kandidaat te beoordelen.

- dat de titels en verdiensten van respectievelijk verzoekster en mevrouw Karolien Ilsbrouckx op verschillende punten niet correct met elkaar werden vergeleken, minstens is die vergelijking gebaseerd op een onzorgvuldige of onvolledige feitenvinding.”

Verzoekster stelt vast in de motivering van de beoordelingscommissie drie criteria te kunnen identificeren waarmee de tussenkomende partij zich van haar heeft onderscheiden, namelijk (1) haar langere ervaring als effectief zetelend rechter, (2) haar nog sterkere communicatieve vaardigheden en (3) haar meer doorleefde en concrete visie inzake de hertekening van het gerechtelijk landschap en de positie die daarbij is weggelegd voor de vrederechter.

Verzoekster bespreekt vervolgens die criteria.

9.1. Met betrekking tot de ervaring stelt verzoekster, samengevat, dat onterecht geen rekening is gehouden met haar lange en constante ervaring als effectief zetelend vrederechter, die zij als enige kandidate kon voorleggen. De tussenkomende partij heeft geen zulke ervaring en zij heeft als beroepsrechter slechts onrechtstreeks ervaring, gedurende een veel kortere periode, met de bevoegdheden van de vrederechter. De beroepsrechter van de vrederechter behandelt overigens enkel een gefilterde materie.

Het loutere feit dat de tussenkomende partij zou beschikken over een weliswaar zeer in tijd beperkte langere ervaring als effectief zetelend magistraat is enkel een kwantitatief criterium. Het kan op zich niet als pertinent onderscheidingscriterium worden beschouwd. Het is volgens verzoekster immers niet de anciënniteit die van belang is maar de geschiktheid voor het ambt, die afgewogen moet worden aan relevante ervaring, wat een kwalitatief criterium is.

Verzoekster argumenteert dat de adviezen van de korpsoversten en van de stafhouder van de balie het eender zien. De voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Hasselt besluit in zijn hoedanigheid van korpschef van verzoekster dat zij “bij uitstek” geschikt is om het ambt van vrederechter uit te oefenen. Zoals blijkt uit de motivering, speelde haar jarenlange ervaring als toegevoegd rechter – en de kwaliteiten die haar daarbij worden toegedicht – een doorslaggevende rol. Gelet op die jarenlange ervaring als zetelend vrederechter,

schoof ook de balie van Hasselt verzoekster uitdrukkelijk naar voor als meest geschikte kandidate voor het te begeven ambt.

Volgens verzoekster blijft haar meer specifieke ervaring volstrekt onderbelicht in het proces-verbaal van voordracht – en dus het bestreden besluit zelf. Zo geven noch dat proces-verbaal noch de bestreden beslissing enige inhoudelijke beoordeling van de ervaring van verzoekster in het ambt van toegevoegd vrederechter, zetelend in verschillende kantons. Evenmin werd rekening gehouden met de bijzondere ervaring van verzoekster inzake verzoening en bemiddeling, die een essentieel onderdeel uitmaken van het takenpakket van de vrederechter. Dit is volgens verzoekster “kennelijk onredelijk”.

Mogen al andere gronden denkbaar zijn om de geschiktheid van de kandidaten te beoordelen, dan veronderstelt een objectieve en correcte afweging van de verschillende kandidaturen volgens verzoekster dat eerst – en minstens ook – de ervaring als zetelend vrederechter wordt afgewogen.

9.2. Volgens verzoekster is het gehanteerde criterium ‘communicatieve vaardigheden’ volstrekt subjectief en dus irrelevant bij het beoordelen van de verschillende kandidaturen. De in de bestreden beslissing steeds terugkerende verwijzing naar “nog sterkere communicatieve vaardigheden” betreft niet meer dan een vrijblijvende, algemene beschouwing van de commissie die niet is gesteund op enig objectief gegeven en die dus zeker niet van die aard is om de keuze van deze benoeming te staven. De beoordeling van dit criterium is volledig gevestigd op een “indruk” die de kandidaat gedurende enkele minuten heeft gemaakt tijdens de hoorzitting voor de commissie. De noodzakelijk subjectieve indruk die de kandidaten hebben gemaakt tijdens de hoorzitting kan redelijkerwijs geen determinerend element ter differentiatie zijn. Het betreft hoogstens een momentopname, die niet doorslaggevend mag zijn bij de beoordeling van de objectieve merites van de verschillende kandidaten. Volgens verzoekster beantwoordt het criterium aldus niet aan de wettelijke vereiste dat de meest bekwame en geschikte kandidaat moet worden benoemd.

Dit geldt te meer, aldus verzoekster, daar ook de voorafgaande adviezen op dit punt kennelijk in haar voordeel spelen.

10. De visie op het functioneren en de taken van het vrederecht na de gerechtelijke hervorming is volgens verzoekster geen duidelijk of objectief criterium ter beoordeling van de bekwaamheid en de geschiktheid van de kandidaten en staat niet in verband met de te begeven functie.

Meer ten gronde, gaat de beoordeling van dit criterium volgens verzoekster bovendien uit van een kennelijk foutieve beoordeling door de commissie en de benoemende overheid. In het proces-verbaal en de bestreden beslissing wordt immers niet de visie van de tussenkomende partij maar wel de visie van verzoekster beoordeeld als “doorleefd”, terwijl de tussenkomende partij enkel blijkt gaf van een “goede visie” op de werking van het vrederecht en de leiding daarvan. Het is voor verzoekster derhalve volstrekt onduidelijk hoe de commissie en de benoemende overheid alsnog tot het besluit zijn gekomen dat de benoemde kandidaat zich op dit punt van haar heeft onderscheiden als “meer doorleefd”. Dit geldt te meer, daar ook de korpschef in zijn advies heeft aangegeven dat verzoekster een duidelijke visie heeft op bedoelde hervorming. Bovendien blijkt uit de kandidatuur van verzoekster dat zij lid is van de adviesraad, en zij in die hoedanigheid heeft meegewerkt aan het advies met betrekking tot de bedoelde hertekeuring.

Nadat zij kennis heeft genomen van de transcriptie van de hoorzitting, voegt verzoekster nog hieraan toe dat zij er geen objectieve gegevens in kan terugvinden om de conclusie te verantwoorden dat de tussenkomende partij een zo veel beter zicht heeft op de gerechtelijke hervorming, in die mate dat voorbijgegaan kan worden aan haar eigen kandidatuur ten gunste van een duidelijk minder ervaren kandidaat. Volgens verzoekster heeft de tussenkomende partij zelfs geen correcte visie over de problematiek van de mobiliteit van de vrederechters omdat zij niet bleek te weten of er na de hervorming nog sprake was van kantons.

11. Verzoekster merkt bij wijze van besluit nog op dat in de voorbereidende adviezen van de korpsoversten en de vertegenwoordigers van de balie te Hasselt nog bijkomende criteria werden gehanteerd die betrekking hebben op de vaardigheid van de kandidaat, namelijk kennis van de procedureregels, mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid, besluitvaardigheid, rendement, onthaal, luisterbereidheid en communicatie jegens de rechtszoekende, interesse voor juridische opzoeken en opleiding, stiptheid, openheid van geest, aanpassingsvermogen. In tegenstelling tot de criteria die in het bestreden besluit worden gehanteerd zijn die criteria objectief meetbaar en dus relevant bij de beoordeling van de kandidaturen. Het dient volgens verzoekster echter vastgesteld dat de meeste van die criteria uiteindelijk op geen enkele manier bij de vergelijking van de titels en verdiensten werden betrokken, ook al spelen die in de meeste gevallen in het voordeel van verzoekster. Er wordt onterecht ook geen rekening gehouden met de relevante ervaring met het oog op de onmiddellijke inzetbaarheid na de benoeming of met de vertrouwdsheid van de kandidaten met het kanton waar het ambt vacant is.

Beoordeling

12.1. Verzoekster meent vooreerst dat de keuze voor de tussenkomende partij “niet [is] gesteund op pertinente, relevante en objectieve criteria die het toelaten om de geschiktheid van de kandidaat te beoordelen”.

12.2. Uit de voorwaarden om tot vrederechter benoemd te worden blijkt niet dat een specifieke ervaring als magistraat in aangelegenheden die tot de bevoegdheid van de vrederechter behoren wordt vereist. Voor de kandidaat geldt enkel dat zij moet aantonen dat zij twaalf jaar werkzaam is geweest aan de balie of het ambt van rechter of parketmagistraat heeft vervuld, of dat zij gedurende twaalf jaar juridische functies uitgeoefend heeft, waarvan ten minste drie in een gerechtelijk ambt. Bijgevolg kan niet *a priori* worden gesteld, eensdeels, dat de langere ervaring die de tussenkomende partij als magistraat (niet-vrederechter) heeft geen pertinent, relevant en objectief criterium is en, anderdeels, dat de ter-

reinervaring van verzoekster het enige of doorslaggevende criterium moet zijn. Dit aannemen zou erop neerkomen dat steeds voorrang gegeven zou moeten worden aan de kandidaat met de meeste ervaring als vrederechter. De wetgever heeft zich geenszins in die zin uitgesproken.

12.3. Het is voorts verre van onredelijk om de kandidaat voor een benoeming in de magistratuur te toetsen aan de wijze waarop zij communiceert, onder andere met de partijen en hun raadslieden op de terechtzitting. Verzoekster spreekt dit in wezen niet tegen, alleen hecht zij meer belang aan wat de adviezen over de kandidaten daarover te melden hebben dan aan wat de hoorzitting oplevert, die zij een eenmalige indruk noemt.

Die zienswijze van verzoekster is in tegenspraak met de wettelijke procedure waarin nu eenmaal in een hoorzitting voorzien is, waarvan dan ook nog een geluidsopname gemaakt moet worden. Mocht aan die hoorzitting geen conclusie te hechten zijn, in het bijzonder met betrekking tot de wijze waarop de kandidaat communiceert, dan zou ze alle betekenis worden ontnomen. Verzoekster heeft aldus kritiek op de wet. Gewis overigens levert een hoorzitting een eenmalige indruk op en is het een momentopname, maar dat geldt elk selectiegesprek of, bij uitbreiding, elk examen.

12.4. Ten slotte ziet de Raad van State niet waarom het onredelijk zou zijn dat de benoemingscommissie nagaat of kandidaten in staat zijn het door hen geambieerde ambt ruimer te plaatsen in de justitiële omgeving en dat de commissie in dat verband bij hen polst naar hun visie op de gerechtelijke hervormingen waarin zij potentiële toekomstige participanten zijn. De visie van de kandidaten is in die zin mede een pertinent criterium om hun geschiktheid en bekwaamheid te beoordelen.

12.5. De conclusie van wat voorafgaat is dat de drie besproken criteria legitiem in aanmerking mogen worden genomen om de geschiktheid en de bekwaamheid van de kandidaten af te wegen.

13. Met betrekking tot de ervaring als magistraat is aan de tussenkomen- de partij een iets groter gewicht gegeven dan aan verzoekster inge- volge haar grotere anciënniteit. Dat mag echter niet doen vergeten – wat verzoekster lijkt te doen – dat om tot die afweging te komen allereerst beider werkervaring is vergeleken en afgewogen. Zoals hiervóór reeds is overwogen, kan het feit dat verzoekster reeds elf jaar als vrederechter zetelt geen doorslaggevend argument zijn. Welnu, uit de *sub* 3.4 geciteerde motivering blijkt dat de commissie – daarin gevolgd door de benoemende overheid – rekening houdt met alle elementen uit de loopbaan van de benoemde kandidaat in de magistratuur, de variëteit aan door haar behandelde materies, de ervaring opgedaan als voorzitter van een beroepen- kamer die kennis neemt van beroepen tegen vonnissen van vrederechters, de vol- gens haar korpschef uitstekende kennis van het burgerlijk recht en het gerechte- lijk privaatrecht en gedegen kennis van het strafrecht en zo meer. Daartegenover vermeldt de commissie even goed de uitgebreide ervaring van verzoekster, ook als plaatsvervangend en als toegevoegd vrederechter, en de zeer gunstige advie- zen die zij verkreeg. Door dan wegens de langere ervaring als effectief zetelend magistraat het voordeel aan de tussenkomen- de partij te gunnen, geeft de commis- sie aan dat, op de keper beschouwd, de gediversifieerde werkervaring van de tus- senkomende partij – waaronder ook haar recente ervaring als voorzitter van de beroepenkamer voor vrederechters – en de specifieke ervaring als vrederechter van verzoekster aan elkaar gewaagd zijn, zodat de anciënniteit de doorslag geeft. De Raad van State kan in dit oordeel geen arbitraire keuze onderkennen.

Dat de adviezen over verzoekster zeer gunstig zijn, doet aan die vaststelling geen afbreuk; ook de adviezen die over de tussenkomen- de partij wer- den uitgebracht waren bijzonder lovend en gaan ervan uit dat de tussenkomen- de partij beschikt over de kennis en dat zij de nodige ervaring heeft opgedaan, om vertrouwd te zijn met de materies die behoren tot de taakstelling van een vrede- rechter. Het advies van de korpschef van de rechtbank van eerste aanleg te Has- selt – waar de tussenkomen- de partij tot vrederechter benoemd wordt – is zeer duidelijk waar hij stelt dat zij “volkomen [voldoet] aan het profiel dat mag ver- wacht worden van een vrederechter”. Een vergelijking van de adviezen over bei-

de kandidaten uitgebracht levert, anders dan verzoekster meent, niet het bewijs dat zij over dadelijk zichtbaar grotere aanspraken op de benoeming zou beschikken. Ook uit deze adviezen kan slechts worden afgeleid dat de beide kandidaten in grote mate gelijkwaardig zijn.

14. Met betrekking tot de communicatieve vaardigheden gaat verzoekster er eveneens aan voorbij dat het bestreden besluit op meerdere punten die kwaliteit van de tussenkomende partij in de verf zet. Verwezen wordt, onder meer, naar haar ervaring in het kader van de collectieve schuldenregeling, haar functie als persrechter, haar aandacht voor een menselijke benadering op grond van een open en duidelijke communicatie, de adviezen die haar prijzen om haar voortreffelijke communicatieve vaardigheden, haar bekendheid als mondige rechter met een visie in de benadering van de pleidooien. Niets in deze adviezen wijst erop, in tegenstelling tot hoe verzoekster het ziet, dat die communicatie enkel als ‘spreken’ en niet als ‘luisteren’ is begrepen, laat staan dat de tussenkomende partij geen luisterbereidheid zou vertonen of slechter zou presteren dan verzoekster.

De goede indruk die verzoekster maakt op de hoorzitting is in dat licht niet louter een subjectieve momentopname maar de bevestiging van die reeds in het dossier gedocumenteerde kwaliteiten.

In het auditorsverslag wordt erop gewezen dat verzoekster op basis van de transcriptie van de hoorzittingen niet aantoont dat de commissie niet in redelijkheid kon besluiten dat de tussenkomende partij over sterkere communicatieve vaardigheden beschikt. In hetzelfde verslag wordt door het met de instructie van de zaak belast lid van het auditoraat aangestipt dat “[een] eenvoudige vergelijking van deze transcripten [...] duidelijk [maakt] dat tussenkomende partij inderdaad op een meer omstandige wijze [en] in een vlottere spreekstijl de gestelde vragen beantwoord heeft. In ieder geval kan uit deze vergelijking niet afgeleid worden dat verzoekende partij over sterkere communicatieve vaardigheden dan de tussenkomende partij zou beschikken”. Ook in de laatste memorie van verzoekster blijft een concrete bespreking van die transcriptie achterwege.

Verzoekster stelt wel daar nog tegenover dat zij over betere communicatieve vaardigheden zou beschikken. De Raad stelt vast dat de adviezen die over verzoekster zijn gegeven, inderdaad ook positief zijn omtrent haar aandacht om de rechtzoekende op een begrijpelijke manier te benaderen, haar ruime luisterbereidheid en haar duidelijke communicatie ten aanzien van de advocaten. De conclusie kan echter geenszins zijn, dat de kwaliteiten van verzoekster op dat vlak aantoonbaar groter zijn – ten hoogste ook weer dat de beide kandidaten aan elkaar gewaagd zijn. Zodat, alweer, de Raad geen willekeur kan onderkennen in de keuze van de commissie om finaal de doorslag te geven aan de wijze waarop de beide kandidaten zich op de wettelijk voorgeschreven hoorzitting hebben gepresenteerd.

15. In het inleidend verzoekschrift schrijft verzoekster met betrekking tot de visie van beide kandidaten op de gerechtelijke hervorming:

“Vermits de geluidsopnames van de hoorzitting normalerwijze beschikbaar zullen zijn in het administratief dossier, wordt Uw Raad uitgenodigd om zich ook zelf een oordeel te vormen over die beweerde ‘meer doorleefde en concrete visie’ van de benoemde. Dan zal nogmaals blijken dat de beoordeling van de commissie geen steun vindt in de feiten.”

De Raad van State merkt op, in de eerste plaats, dat het niet aan hem toevalt om de gezegdes op de hoorzitting te beoordelen, maar wel aan verzoekster om daarmee haar grief concreet te onderbouwen. Nadat zij van het transcript kennis heeft gekregen door de neerlegging ervan in het administratief dossier, is dit wat verzoekster daarover betoogt in de memorie van wederantwoord:

“Zij verwijst daar voor naar de uitgetypte tekst van het onderhoud van de Hoge Raad en verzoekster en mevrouw Ilsbroukx. In die transcriptie zijn echter niet veel relevante gegevens terug te vinden om de conclusie te kunnen verantwoorden dat mevrouw Ilsbroukx een zo veel beter zicht heeft op de gerechtelijke hervorming, in die mate dat kan worden voorbijgegaan aan de kandidatuur van verzoekster ten gunste van mevrouw Ilsbroukx als een duidelijk minder ervaren kandidaat. Integendeel. Uit het transcript van de hoorzitting blijkt dat mevrouw Ilsbroukx geen duidelijke visie heeft over de problematiek van de mobiliteit van de vrederechters. Zij stelt immers dat de vrederechter zal worden be-

noemd in het arrondissement, en weet niet of er na de hervorming nog sprake zal zijn van kantons. Volgens het voorliggende wetsontwerp zal een vrederechter-titularis worden benoemd in een kanton en in subsidiaire orde in elk kanton van het gerechtelijk arrondissement, waar die ter versterking kan worden aangewezen door de voorzitter van de vrederechters en rechters in de politierechtbank, afhankelijk van de evolutie van de behoeften van de vredegerichten [voetnoot: Zie art. 3 en art. 149 van het wetsontwerp van 15 juli 2013 tot hervorming van de gerechtelijke arrondissementen en tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op een grotere mobiliteit van de leden van de rechterlijke orde (*Parl.St.* Kamer, nr. 53, 2858/08), zoals thans overgezonden naar de Senaat]. Dat is ook de visie die werd verdedigd door mevrouw Duchesne wanneer zij door de benoemingscommissie werd gevraagd naar haar visie op de hertekening van het gerechtelijk landschap. Voor het overige verwijst verzoekster naar hetgeen zij hierover heeft uiteengezet in het verzoekschrift, dat hier integraal als hernomen moet worden beschouwd.”

Met andere woorden, het enige gegeven dat verzoekster vermeldt om haar betoog kracht bij te zetten, houdt verband met de onbekendheid van de tussenkomende partij met de komende wetgeving omtrent de benoeming van vrederechters in het arrondissement of in het kanton.

Het met de instructie van de zaak belast lid van het auditoraat antwoordt hierop in zijn verslag terecht:

“Uit het transcript van de hoorzitting van verzoekende partij blijkt dat zij op de vraag naar haar visie op de gerechtelijke hervorming en de toekomst van het ambt van vrederechter, ondanks haar vrij uitgebreid antwoord, eerder in algemeenheden blijft steken en het concreet slechts heeft over bijspringen als dat nodig is.

Uit het transcript van de hoorzitting van tussenkomende partij blijkt dat zij op dezelfde vraag onder meer verwijst naar de toekomstige benoeming van vrederechters per arrondissement (i.p.v. per kanton) en dat zij daarvoor begrip heeft omdat dit zal toelaten dat bij tijdelijke noden een vrederechter zonder al te veel administratieve rompslomp op andere plaatsen ingezet kan worden. De tussenkomende partij verbindt hier verder de noodzaak van een correcte werklastmeting aan om die werklast goed in kaart te brengen. De tussenkomende partij drukt ook nog de hoop uit dat er rekening gehouden zal worden met de adviezen van de organen die kennis hebben van de praktijk.

Op basis van deze vergelijking is het niet kennelijk onredelijk dat de benoemingscommissie tot de conclusie is gekomen dat de tussenkomende

partij een meer doorleefde visie op de gerechtelijke hervorming heeft dan de verzoekende partij.”

Verzoekster verliest nog uit het oog dat de beoordelingscommissie de visie op de hertekening van het juridisch landschap inderdaad in de vraagstellingen toespitst op de situatie van de vrederechter, maar ook algemeen peilt naar de visie van de kandidaten over de rol van de vrederechter. De tussenkomen- de partij krijgt niet de voorkeur omdat zij beter zou hebben geantwoord op de technische kant van deze vraagstelling, maar op grond van een combinatie van zowel haar visie inzake de hertekening van het gerechtelijk landschap én de positie die daarbij is weggelegd voor de vrederechter, waarbij de commissie die visie meer doorleefd en concreet acht dan het geval is bij verzoekster. Ook de Raad van State stelt, na lezing van beider antwoorden tijdens de hoorzitting, met het auditoraat vast dat de tussenkomen- de partij weliswaar toegeeft niet de laatste technische details te kennen van wat in het parlement nog ter bespreking lag, maar voor het overige concreet ingaat op aspecten van mobiliteit, werklasmeting, rechtvaardige lastenverdeling en solidariteit terwijl verzoekster in de verf zet waarom zij van toegevoegd vrederechter, vrederechter-titularis wil worden in één kanton en dat zij bereid is bij te springen waar het nodig is. Dat zij daarbij volgens de commissie “een nogal zenuwachtige indruk” maakte, wordt door verzoekster niet echt ontkracht.

De Raad van State kan op grond van het transcript van de hoorzitting niet besluiten dat de beoordelingscommissie onrechtmatig tot haar appreciatie van de beide kandidaten met betrekking tot dit criterium is gekomen, laat staan dat verzoekster integendeel onmiskenbaar de beter scorende kandidaat zou zijn.

16. Uit al hetgeen voorafgaat blijkt dat de commissie terecht mocht oordelen dat de beide kandidaten in zeer hoge mate aan elkaar gewaagd zijn – wat overigens ook blijkt uit de latere voordracht en benoeming van verzoekster tot vrederechter – maar dat de commissie op legitieme wijze een drietal criteria

heeft doen uitkomen en op grond van die criteria de (lichte) voorkeur heeft gegeven aan de tussenkommende partij.

17. Wat de bijkomende criteria betreft die volgens verzoekster niet in aanmerking zijn genomen, stelt de Raad van State vast dat verzoekster niet aantoonst – en de Raad spontaan niet ziet – waarom de tussenkommende partij niet direct inzetbaar zou zijn, noch waarom de betere vertrouwdsheid van verzoekster met het kanton waar het ambt vacant is op doorslaggevende wijze moet opwegen tegen de wel door de commissie in aanmerking genomen criteria.

Dat de overige niet uitdrukkelijk ter sprake gekomen criteria die wel zijn behandeld in de adviezen van de korpsversten en van de balie “in de meeste gevallen in het voordeel van verzoekster” spelen, wordt door laatstgenoemde niet uitgewerkt en blijft dus bij een loutere bewering. Wil verzoekster hiermee de Raad van State uitnodigen om zich daar zelf een oordeel over te vormen en dit in de plaats te stellen van het oordeel van de benoemde overheid, dan weet zij blijkens haar toelichting bij het enige middel dat dit niet de opdracht is van dit rechtcollege.

18. Het middel is ongegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

De tussenkommende partij wordt verwezen in de kosten van de tussenkomst, begroot op 125 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 19 juni 2014,
door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Geert Van Haegendoren,	kamervoorzitter,
Daniël Moons,	staatsraad,
Bruno Seutin,	staatsraad,
bijgestaan door	
Johan Pas,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Johan Pas

Geert Van Haegendoren